

Verslag Excursiemeeting Noordelijke Lustwarande

Donderdag 27 februari 2015

Ekenstein Appingedam

Kenmerk 627 00 328 150302

1. Problemen op het gebied van groen erfgoed

Regelgeving en besluitvorming

- Geen regeling voor het instandhouden (hoveniersregeling)
- Verkeerde regelgeving, bekend wat niet mag maar onbekend hoe het wel gerealiseerd kan worden, noodzaak van functieverandering van groen erfgoed in beeld brengen
- Regelgeving complex en zonder financiële middelen
- Teveel partijen betrokken bij besluitvorming waardoor effectief handelen niet mogelijk is
- Tegengestelde belangen in beeld brengen en tot een gezamenlijke oplossing komen
- Meer financiële middelen beschikbaar stellen voor onderhoud en beheer (zie restauratie gebouwen)
- Duidelijkheid over rol van overheid, ondernemers en eigenaren/exploitanten

Kennisontwikkelen en -delen

- Ontwikkelingen, die tot de instand houding van groen erfgoed leiden, verlopen traag
- Mogelijkheid om vrijwilligers goed aan te sturen, begeleiding is essentieel
- Kennis en expertise om het instand te houden wordt gemist
- Kennis is moeilijk te vergaren
- Kennis ontwikkelen en delen en daarbij richten op de vele eigenaren

Faciliteren van vrijwilligers en accommodatie

- Faciliteren van vrijwilligers
- Ontbreken van ontvangstgebouw, hoe kun je entree/ontvangst goed regelen,
- Idem accommodatie van vrijwilligers en machines
- Faciliteren van het overzicht van alle initiatieven voor de instandhouding/verdienmodellen
- Gezamenlijke doelen van alle eigenaren in beeld brengen

Groen erfgoed, definitie en toekomstperspectief

- Definitie groen erfgoed nog onvoldoende bekend, breder insteken
- Er moet een visie/toekomstperspectief komen voor combinatie cultuurhistorische waarden en ecologische waarden
- Ontbreken van integrale visie en gezamenlijk doel en belang van de kwaliteit
- Zichtbaarheid, bekendheid en publiekswaarden nog te gering, onbekendheid en onbewustzijn
- Verrommeling en versnippering van landgoederen door verschillende aanpak onderhoud en verjonging

2. Kansen voor de Noordelijke Lustwarande

- Gezamenlijke aanpak obstakelvrije projecten doorgang te laten vinden
- Mede eigenaren/exploitanten als sparing partner, samenwerking
- Kennisdelen, expertise delen en ontwikkelen
- Gemeenschappelijke merk/marketing en communicatie
- Bekendmaken van collectieve activiteiten agenda
- Verbinding van netwerk op internationaal niveau (Duitsland-Nederland)
- Gezamenlijk visie ontwikkelen voor cultuur, natuur, toerisme en educatie
- Gezamenlijke aanvraag cofinanciering
- Draagvlak creëren op beleidsniveau voor groen erfgoed
- Methode ontwikkelen om samen te werken met lokale bevolking (ondernemers en vrijwilligers)
- Bekendheid geven aan verhaal van Fryslân, Groningen, Drenthe ne Nedersachsen
- NL toeristisch op de kaart van Nederland en Duitsland
- Vergroten van publieksbereik door aantrekkelijke entrees en herkenbaarheid in communicatiemiddelen

3. Maatregelen en activiteiten

- Boekje over de Noordelijke Lustwarande, vergelijk Museumgids voor Noorden
- Website verder ontwikkelen met informatie over locaties en agenda's
- Het samenhangende verhaal over de Lustwarande uitwerken en op site zetten
- Samenhangende visie opstellen (vergelijk De Limes)
- Benaderen van doelgroepen (tuinenclubs etc.)
- Samenwerking met culturele activiteiten (culinair, kunst, cultuur en natuur)
- Samenwerken met regionale tentoonstellingen bv Groninger/Fries Museum, depotstukken op landgoederen (kelderexpositie)
- Routes uitzetten en arrangementen ontwikkelen (boottocht)
- Naamsbekendheid
- Verdienmodellen uitwerken
- Gemeenschappelijke activiteitenagenda opstellen voor het hele jaar
- Lustwarande landgoederen Fair jaarlijks (estafette)
- Lustwarande Maand voor een bepaalde regio
- Reclame Ster & Cultuur spotje maken
- Oprichten van 'zusterlandgoederen' Nederland-Duitsland (iedereen een partner)

4. Doelen Noordelijke Lustwarande

- Promotie groen erfgoed; vergroten van publieksbereik, publieksontvangst en publiciteit,
- Markering, (gebieds)bekendheid en bewustzijn van een uniek landschap,
- route als verbinding
- Netwerk en belangenbehartiging van de collectie
- Regionaal geld te genereren uit groen erfgoed door bovenregionale samenwerking
- Lerend vermogen, Kennisdelen en vergaren
- Grensvervaging door samenwerking
- Programmatische opgave, inhoud, erfgoedfuncties, verdienmodellen
- Aanbod/activiteiten voor publieksbereik
- Ambitie uitstralen, bv 'Loirestreek van het Noorden', gezamenlijke boodschap

- Promotie; vergroten van publieksbereik en publiciteit, groen erfgoed

5. Doelgroepen Noordelijke Lustwarande

- Richten op recreanten, die toch al in het gebied zijn, lokale bevolking en toeristische verblijfsrecreatie (Duitsland en Nederland in kaart brengen)
- Doelgroep benadering leefstijlen (groen, blauw... 60-80% behoort tot deze doelgroep)
- Actieve senioren, cultuur, kunst en culinair minnend
- Verenging van tuinliefhebbers (Nederlandse Tuinenstichting etc.)
- Langeafstandswandelaars/toerfietsers (actieve mobiliteit n mooie omgeving)

6. Regionale netwerken en samenwerking

- Regionale samenwerking is uitgangspunt, verder ontwikkelen
- Regio's niet te groot en met eigen identiteit, vermarkten als 'thema'
- Meeliften op regio's met succes, Beetsterzwaag, Fraeylemaborg
- Creëren van stepping-stones
- Niet elkaars concurrent maar gezamenlijk optrekken, vergroten van recreatieve product
- Organisaties als ANWB, Stichting staten en Stinzen en Erfgoedpartners betrekken
- Samenwerken van provinciale landschappen Groninger Landschap, It fryske Gea Het Drentse Landschap
- Marketing organisaties Groningen , Friesland, Drenthe en Nedersachsen
- Regio ook op bestuurlijk niveau borgen en faciliteren vanuit sterke visie/concept
- Samenwerking Nederland en Duitsland vraagt om maatwerk, ieder een eigen 'organisatie' die gezamenlijk concept uitdraagt

7. Belangrijke routenetwerken en informatiesystemen

- Aansluiten bij wandenwandelen, fietsknooppuntenroute
- Aansluiten bij bestaande visies bv Dampsterdiepvisie, herstel oude handelsroute
- Internetsites linken naar elkaar (eerste aanzet is gemaakt)
- Beeldmerk en infomrtaieborgjes langs route (zie Engeland National Trust)
- Informatiesysteem herkenbaar en eenduidig
- Entrees herkenbaar, 'vlag en flyer', kracht van de samenhang
- Koppelen van routes aan erfgoed arrangementen, bezoek, eten en - verblijf

Bouwstenen voor de Noordelijke Lustwarande

Duurzaam groen erfgoed

Duurzaam netwerk noodzakelijk
Kansen bereiken die alleen niet haalbaar zijn
Zoek de juiste partners voor samenwerking
Samenwerken om landgoederen te kunnen behouden
Regionale verschillen/identiteit behouden, unieke lokale kwaliteit en interregionale samenhang/bekendheid
Investeringsmomenten van belang

Verdienmodellen, kosten en baten

Inzichtelijk maken van plaats inkomsten en uitgaven (Beetsterzwaag)
Beleidsplan Fraeylemaborg
Nieuw parkconcept Vijversburg, Ontwikkelingen voor een nieuw park
Start programma Nienoord
Zentrum für Gartenkultur
Opsterlandse Parels Beetsterzwaag, meerdere landgoederen met verschillende eigenaren en belangen, onderzoek naar verdienmodellen

Evenementen- en activiteitennetwerk

Evenementen vooraan zetten
Activiteiten combineren en delen
Maand Mei Noordelijke Lustwarande
Geen winterstop maar een doorlopend programma
Evenementen in landgoeddagen
Evenwicht tussen natuurbeleving en evenementen

Routenetwerk

Knooppuntennetwerken fiets en wandelen combineren met groen erfgoed
Langeafstand-wandelpad organiseren
Belang van verbinden met wandel en/of fietsknooppunten

Marketing

Netwerk kan de input geven voor een ontwikkelplan
Recreatief gebruik vergroten, inzet op doelen en doelgroepen
Belang: bekender, beminder geeft meer financiering
ook de verschillen geven een meerwaarde
Ook in nabije omgeving met particulieren en overheid.
Communicatiemogelijkheden en –middelen afstemmen
CH2018, gebruik van de historische parken en tuinen, hoe ?

Kennis, cultuurhistorie en waardebeoordeling van de collectie

Onderzoek en ontwerp/planvorming kwaliteitsstructuur

Kennisdelen

Aanbod kennisdelen combinatie kunst, cultuur, culinair en natuur.

Hoe ga je met innovatie om,

hoe zet je zo'n project op

Leren van elkaar kennen. Duurt lang.

Gezamenlijke scholing om kwaliteitsstandaard te bereiken

Stichting Staten en Stinzen geeft cursussen voor o.a. reisleiders.

Verhaal van het groene erfgoed van de Noordelijke Lustwarande

Verhaal van verleden, heden en toekomst

Cultuurhistorische aspecten versterken

Cultuurgeschiedenis van belang

Historische kennis delen en bekend maken evt. boek

Kwaliteit/betekenis/ waarden van groen erfgoed

Belang begraafplaatsen zichtbaar maken als onderdeel groen erfgoed

Zichtbaar maken wat er is, daar waarde aan geven.

Inventariseren van de belangrijkste begraafplaatsen

Kwaliteit standaard voor groen erfgoed

Waardebepaling tuin Bunderhee, ook als internationale collectie (ontwerp J. Vroom, 1908)